

ЧИ Є ВАЖЛИВОЮ ДРУЖБА У НАШОМУ ЖИТТІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті викладено результати соціального дослідження на тему дружби, ставлення молоді України до цього поняття. Запропоновано практичні рекомендації щодо вирішення проблеми.

Ключові слова: дружба, симпатія, товарицькість моральні цінності.

Abstract

The article presents the results of social research on the topic of friendship, the attitude of Ukrainian youth towards this idea. Practical recommendations for solving the problem are offered.

Keywords: friendship, sympathy, sociability, moral values.

В усі часи дружба вважалася однією з найбільших цінностей в житті окремої особи. Дружба — безкорисливі взаємовідносини між людьми, засновані на довірі, щирості, взаємних симпатіях, спільних інтересах і захопленнях, де найголовніше - це довіра і взаємодопомога.

Поняття «дружба» розуміє під собою близьку прив'язанність. Дружба відзначається спільністю цілей та інтересів, міцністю та тривалістю зв'язків, взаємною привабливістю, довірою та відданістю. Дружба весь час залишається одним з найважливіших чинників підтримання стабільності особистості. Артур Шопенгауер «Друг — це одна душа, яка живе в двох тілах» Аристотель: «Ми станемо друзями, якщо виберемося звідси». «Навіки пов'язаними загальною емоційною травмою», — Йон Колфер[1].

У становленні соціологічного інтересу до даної проблеми можна виділити такі невирішені такі проблеми :

1) поверхневі, неглибокі, не пов'язані зобов'язаннями відносини вважаються «несправжньої дружбаю».

2) дружба між чоловіками протиставляється відносинам між жінками — при цьому чоловіки часто вважають, що між жінками дружба неможлива.

3) протиставлення «дружби» і «кохання»

4) можливість або неможливість дружби між чоловіком і жінкою.

5) відмінність дружби від сексуальних і любовно-еротичних почуттів за характером своєї мотивації.

Психологія дружби, була пов'язана із соціально-психологічними дослідженнями міжособистісної атракції. Слово "атракція" позначає буквально притягання, потяг. У соціальній психології поняття "міжособистісної атракції" визначають як когнітивний (пізнавальний) компонент емоційного відношення до іншої людини, або як деяку соціальну установку, або, нарешті, як емоційний компонент міжособистісного сприйняття.

Проблеми людських стосунків, в тому числі дружби, є невід'ємною частиною життя кожної особистості. Тому дружба є позачасовою категорією і не втрапить своєї актуальності ніколи. Звичайно, час вносить свої корективи, але такі поняття, як дружба, завжди залишатимуться найвищими цінностями, адже у людини дуже велика потреба у спілкуванні та друзях. Соціальна самотність позначається на нашому емоційно-психологічному стані. Назвичайно актуальною дана тема є саме для молоді.

За результатом дослідження Н. Паніна «Українське суспільство 1994- 2005: соціальний моніторинг» у 2000-2005 роках 65 % українців відповіли, що їм не вистачає справжньої дружби, як було раніше - на все життя. За даними соціального дослідження «Чи згоден я допустити близьких друзів - представників різних національностей», а саме американців, білорусів, грузинів, євреїв,

китайців, поляків та ін. частка українців, що погодились з даним явищем становить не більше 10 % [2].

Таким чином, існує проблемна ситуація, яка полягає у вивченні проблеми такого явища як дружба, дослідженні ставлення до цього явища, виникнення та трансформація його в суспільстві, зокрема серед молоді.

Об'єктом даного соціологічного дослідження є студентська молодь, що навчається у Вінницькому національному технічному університеті на 3 курсі спеціальності «Менеджмент». Об'єкт складається з 57 осіб, з яких 28 чоловічої статі та 30 — жіночої, віком від 18 до 22 років.

Предметом соціологічного дослідження є визначення студентів поняття про дружбу, їх ставлення до дружби.

Метою даного соціологічного дослідження є з'ясувати, як ставляться студенти 3 курсу до дружби, що в їх розумінні є справжня дружба, чи є взагалі дружба важливою для життя, яке місце займає дружба у житті кожного та на основі отриманих результатів розробити практичні рекомендації щодо можливих шляхів вирішення проблеми.

Завдання соціологічного дослідження:

1. З'ясувати актуальність проблеми дружби серед молоді.
2. Дослідити ставлення студентів до цього явища.
3. Порівняти відповіді чоловічої та жіночої статі.
4. Порівняти відповіді людей, що живуть у різній місцевості.
5. Проаналізувати поняття «товариш», «друг» та «кохана людина».
6. Розробити практичні рекомендації щодо можливих шляхів вирішення проблеми.

В даному дослідженні, на основі представленого та проаналізованого матеріалу, висувається гіпотеза, що дружба займає важливе значення у житті респондентів, які не уявляють себе без друзів.

Оскільки об'єктом даного соціологічного дослідження є студентська молодь ВНТУ у кількості 57 осіб і немає мовності опитати кожного (генеральна сукупність велика) є доцільним використати вибіркоче дослідження (вибірка становить 30 осіб)

В листопаді 2017 року на території ВНТУ було проведено опитування студентів 3 курсу спеціальності «Менеджмент» у кількості 30 осіб, серед них 14 осіб (46,7%) - представниці жіночої статі і 16 (53,3%) - представники чоловічої статі. Віком 19-20 років : 19 років - 17 осіб (63,3%), 20 років - 13 осіб (36,7%), 10 осіб (33,3%) проживають в обласному центрі, 12 осіб (40%) у місті та 8 респондентів (26,7%) з села.

В ході даного соціологічного дослідження були отримані такі результати:

На питання «Ви можете з впевненістю стверджувати, що маєте справжніх друзів?» 22 особи відповіли, що мають справжніх друзів (73,3%), 2 – не мають (6,7%) і у 6 осіб виникли труднощі з відповіддю на це питання. Тому можна сміливо стверджувати, що більшість студентів вміють дружити, мають друзів та цінують їх.

На запитання «Чи погоджуєтесь Ви з висловом «Не имей 100 рублей, а имей 100 друзей?» більшість респондентів погодились з висловом, а саме 17 (56,7%), лише 2 студентів не погодились (6,7%), та у 11 респондентів виникли труднощі з відповіддю на це запитання (36,6%). Отже, позитивним є те, що половина респондентів вважають дружбу важливішою за матеріальні цінності, проте багато респондентів не змогли знайти відповіді на це запитання. Можливо це спричинене тим, що не всі студенти повністю осягають значимість цього явища у своєму житті.

На запитання- меню «На Вашу думку, які види дружби можуть існувати» (декілька варіантів відповіді), респондентам пропонувалось обрати такі варіанти дитяча- 14 (46,7%), юнацька- 14 (46,7%), доросла-16 (53,3%), жіноча – 16 (53,3%), чоловіча – 27 (90%), між чоловіком та жінкою – 9 (30%). Отже, лише половина респондентів вірить у дитячу та юнацьку види дружби, можливо тому, що тобі індивід ще не сформований повністю як особистість. Також лише половина респондентів вірить у дружбу між особами жіночої статі. Можна зробити висновок, що студенти вірять у стереотип про те, що усі жінки заздять успішності і привабливості іншої. У дружбу між чоловіком та жінкою вірять лише третина респондентів, адже у суспільстві прийнято вважати, що між чоловіком та жінкою виникають особисте непорозуміння та сексуальну напруга (потяг).

На запитання- меню «Які є для Вас причини виникнення дружби?» (декілька варіантів відповіді), респондентам пропонувалось обрати такі варіанти: щоб уникнути самотності- 11 (36,6%), для підтримки / допомоги один одному-14 (46,7%), спільні інтереси / взаємна симпатія- 26 (86,7%), з метою боротьби проти чогось- 0, задоволення особистих інтересів- 2 (6,7). Це свідчить про те, що

більшість респондентів обирає друзів за спільними інтересами та симпатією, для взаємодопомоги та уникнення самотності, що є природним для людини соціальної.

За результатами статистичної таблиці двовимірного розподілу ознак (ознака 1 – Чи вірите Ви у дружбу після кохання?, ознака 2 –: Ваша стать) було отримано такі результати: «Безперечно» відповів один респондент чоловічої статі, «Скоріше так, ніж ні» відповіли 2 респондента жіночої статі (40 %) та 3 респондента чоловічої (60 %), «Скоріше ні, ніж так» відповіли 4 респондента жіночої статі (66,7 %) та 2 респондента чоловічої (33,3 %), « Ні» відповіли 6 респондентів жіночої статі (40 %) та 9 респондентів чоловічої (60 %), «Важко відповісти» відповіли 2 респондента жіночої статі (66,7 %) та 1 респондент чоловічої (33,3 %); з 30 опитаних 14- жіночої статі (46,7 %), 16- чоловічої (53,3%). Це свідчить про те, що чоловіки та жінки майже однаково не вірять у дружбу після кохання.

Отже, гіпотеза дослідження, яка полягає у тому, що дружба займає важливе значення у житті респондентів, які не уявляють себе без друзів частково підтвердилась. Справжніх друзів мають 22 особи з 30 (73,3%), середнє значення оцінювання важливості дружби становить 4,4 з 5. Рекомендації щодо можливих шляхів вирішення проблеми:

1) Варто з ранніх років формувати у дитини такі риси характеру як повага до ближнього, толерантність та безкорисливість.

2) Проведення тренінгів на тему: «Без дружби життя не повноцінне» та «Дружити справа нелегка, але дружити треба вміти».

3) Проведення благодійних акцій серед молоді з метою отримання нових знайомств та поглиблення дружніх стосунків.

4) Створення серед молоді гуртків за спільними інтересами керівництвом шкіл та вищих навчальних закладів.

5) Організація клубу «Шукаю друга», у якому кожен міг би отримати нові знайомства, потоваришуватись з кимось, а у майбутньому - здобути справжнього друга.

6) Відвідування психолога.

У наш час спостерігається тенденція занепаду духовності та моральності у суспільстві. Проте завдяки даному соціологічному дослідженню, яке присвячене поняттю «дружба» підтвердилась важливість духовних цінностей серед молоді. Результати дослідження є досить позитивними, але не досконалими. Тому варто впроваджувати у життя практичні рекомендації для покращення ситуації. Об'єктом даного СД є студентська молодь третього курсу ВНТУ факультету менеджменту та інформаційної безпеки у кількості 30 осіб. У ході дослідження було частково підтверджено головну гіпотезу про те, що студенти мають справжніх друзів та розуміють важливість даного поняття у своєму житті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Тофтул М. Г. Сучасний словник з етики. — Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. — 416с.
2. Паніна Н. В. Українське суспільство 1994- 2005: соціологічний моніторинг – К.: ТОВ «Видавництво Софія», 2005. – 160 с.
3. Слободянюк А.В. Значення соціології як науки та навчальної дисципліни в сучасному українському суспільстві [Текст] // Вісник «ВП». – 2011. – №1. – С.16-20.
4. Слободянюк А. В. Проблеми адаптації студентської молоді у вищому навчальному закладі (за результатами соціологічного дослідження) [Текст] / А. В. Слободянюк // Гуманізм та освіта: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, м. Вінниця, 21-23 вересня 2004 р. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2004. – Т. 2. – С. 244-247.

Іванчик Тамара Віталіївна- студентка групи МОф-156, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця. e-mail: fm.2mo15.ivanchyk@gmail.com

Слободянюк Анатолій Володимирович, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри суспільно-політичних наук, науковий керівник лабораторії соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету.

Ivanchyk Tamara V. - student, Faculty of management and information security Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa. e-mail: fm.2mo15.ivanchyk@gmail.com

Slobodyanyuk Anatoly V.- PhD in Sociology, assistant professor of social and political sciences, scientific director of the laboratory of sociological researches Vinnitsa National Technical University.